

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7P/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615200198
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5615200198.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Gabrielou Briškovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1. B. K., nar. XX. X. XXXX, bytom v V. Č.. XXX a 2. M. K., nar. XX. X. XXXX, bytom M. L. I., tohto času V. R. Z. P., C.. A. Č.. XXX, obidvaja zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: matky L. W., nar. XX. X. XXXX, bytom M. L. I., a otca N. K., nar. XX. X. XXXX, bytom M. L. I.Á., za účasti V. R. Z. P., C.. A. XXX, za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, za účasti MUDr. J. K., psychiatricky v L. I. a za účasti navrhovateľov: 1. A. W., nar. X. XX. XXXX, bytom v V. Č.. XXX, L. I., 2. B. W., nar. X. X. XXXX, bytom v V. Č.. XXX, L. I., o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi a o návrhu navrhovateľov v 1. a 2. rade na zverenie maloletého B. K. do náhradnej osobnej starostlivosti a o určenie výživného na maloleté deti, o uložení výchovného opatrenia rodičom maloletých detí, takto

r o z h o d o l :

Maloletý B. K., nar. XX. X. XXXX sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti manželom A. W., nar. X. XX. XXXX a B. W., nar. X. X. XXXX, obidvaja bytom v V. Č.. XXX, L. I., ktorí ho budú zastupovať a spravovať majetok v bežných veciach.

Navrhovatelia A. W. a B. W. sú p o v i n n í podávať dvakrát ročne súdu písomné správy o výkone náhradnej osobnej starostlivosti, vždy k 30. 6. a 30. 12. príslušného kalendárneho roka.

Matka je p o v i n n á platiť výživné na maloletého B. K., nar. XX. X. XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, vopred, od právoplatnosti výroku tohto súdneho rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti, k rukám navrhovateľov A. W. Q. B. W..

Otec je p o v i n n ý platiť výživné na maloletého B. K., nar. XX. X. XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, podľa § 62 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľov A. W. Q. B. W., od právoplatnosti výroku tohto súdneho rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti.

Súd n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť nad maloletým M. K., nar. XX. X. XXXX, vykonávanú V. R. Z. P.U., F.. A. Č.. XXX.

Súd u r č u j e matke a otcovi maloletého M. K. lehotu jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloletého M. K..

Matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletého M. K., nar. XX. X. XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, podľa § 62 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, vopred, na účet V. R. Z. P., F.. A. Č.. XXX, od právoplatnosti výroku tohto súdneho rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého M. K., nar. XX. X. XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, vopred, na účet V. R. Z. P., F.. A. Č.. XXX, od právoplatnosti výroku tohto súdneho rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti.

Konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým B. K., nar. XX. X. XXXX sa z a s t a v u j e.

Súd u k l a d á ústavnému zariadeniu V. R. Z. P., F.. A. Č.. XXX a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podávať dvakrát ročne súdu písomne správu o výkone nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým M. K., vždy k 30. 6. a 30. 12 príslušného kalendárneho roka.

Súd u k l a d á otcovi a matke maloletých detí výchovné opatrenie, povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, ktoré bude vykonávané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, referát poradenskopsychologických služieb, v lehote jedného roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia, o výkone tohto výchovného opatrenia budú súdu podávané písomné správy Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, referát poradensko-psychologických služieb, jedenkrát mesačne. Výchovné opatrenie sa ukladá na obdobie jedného roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd u k l a d á matke maloletých detí výchovné opatrenie povinnosť podrobiť sa odbornému psychiatrickému poradenstvu, ktoré bude vykonávané MUDr. J. K., psychiatrickou v L. I., v lehote jedného roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia, o výkone tohto výchovného opatrenia budú súdu podávané písomné správy MUDr. J. K. jedenkrát mesačne.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 13. 1. 2015 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na tunajší súd podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi M. Q. B. K., z dôvodu opakovaného dlhodobého nezodpovedného konania rodičov maloletých detí, ktoré ohrozuje ich život, zdravie i harmonický vývoj. Súčasne dal úrad podnet na nariadenie predbežného opatrenie, ktorým budú maloleté deti odovzdané do ústavnej starostlivosti V. R. Z. P., F.. C.. A. Č.. XXX a o uložení povinnosti rodičom platiť výživné v nevyhnutnej miere. Podnet odôvodnili tým, že rodina je v evidencii orgánu SPOTaSK od novembra 2013, z dôvodu signalizácie požívania alkoholu u matky detí a zanedbávania starostlivosti o nich. Napriek intenzívnej sociálnej práci s rodinou, najmä s matkou, s jej rodičmi a v spolupráci s ošetrovateľmi, nepodarilo sa stabilizovať rodinné prostredie. Spolužitie rodičov je konfliktné, neusporiadané, požívajú alkohol a je podozrenie, že i iné látky. Vzájomný vzťah matky a jej rodičov je taktiež dlhodobo konfliktný. Matka detí má vážny problém s alkoholom, je epileptička, diabetička. Uvedené ochorenia sú dôsledkom konzumácie alkoholu podľa vyjadrenia lekárov. Matka detí bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení nemocnice v L. M.. Maloletý B. približne od septembra 2014 sa nachádza v starostlivosti starých rodičov. Dňa 4. 12. 2014 došlo v domácnosti matky k situácii, že bol ohrozený život a zdravie maloletého M., ktorý bol so súhlasom matky a v sprievode sociálnych pracovníkov ošetrovaný u MUDr. K. a následne hospitalizovaný na detskom oddelení nemocnice. Z dôvodu ohrozenia života a zdravia maloletého M. K. orgán SPODaSK podal dňa 5. 12. 2014 na matku trestné oznámenie. Za účelom riešenia situácie dieťaťa sa uskutočnila na úrade dňa

12. 12. 2014 mediácia medzi matkou, otcom a starými rodičmi dieťaťa, s cieľom zabezpečiť adekvátnu starostlivosť rodičov o maloletého M.. Opakovane dňa 9. 1. 2015 v domácnosti matky nastala situácia, že maloletý M. bol ohrozený. V tejto dobe rodičia detí nežijú v spoločnej domácnosti a pri šetrení v rodine matka javila známky požitia alkoholu. Privolaná hliadka OO PZ v Liptovskom Hrádku namerala u matky 2,6‰, dychovou skúškou. Keďže starí rodičia W. odmietli zabezpečiť starostlivosť aj o maloletého M., maloletý bol so súhlasom matky hospitalizovaný na detskom oddelení v L. G. Z. L. M., kde sa nachádza doposiaľ.

Uznesením zo dňa 14. 1. 2015 súd začal konanie o nariadenie predbežného opatrenia o odovzdaní maloletého M. K. do ústavnej starostlivosti a určenie výživného maloletému v nevyhnutnej miere.

Uznesením zo dňa 19. 1. 2015 č. k. 7P/2/2015-54 súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad B. K. a maloletým M. K..

Dňa 27. 2. 2015 kolízny opatrovník maloletého dieťaťa podal na tunajší súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým navrhol, aby aj maloletý B. K. bol predbežne zverený do ústavnej starostlivosti V. R. Z. P.. Rodičom navrhol uložiť povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere na účet detského centra. Dňa 10. 1. 2015 matke dieťaťa skončila nájomná zmluva, prišla bývať do domácnosti svojich rodičov. Spolužitie matky a starých rodičov je dlhodobo konfliktné. Za obdobie od 13. 1. 2015 doposiaľ bola matka z dôvodu agresivity a požitia alkoholu hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení L. nemocnice v L. M., v domácnosti viackrát zasahovala hliadka polície, starí rodičia i matka opakovane úradu signalizovali problémy v spolužití. Dňa 12. 2. 2015 telefonicky oznámil starý otec, že v domácnosti sú denné hádky. Matka sústavne požíva alkohol, vulgárne napáda starých rodičov, vyhráža sa im. Matka bola opitá, obliekla maloletého B. a chcela odísť z domu. Dňa 13. 2. 2015 maloletého B. priniesla matka do domácnosti starým rodičom. Matka sa starým rodičom vyhráža. Dňa 23. 2. 2015 matka telefonicky oznámila, že v rodine sú nezhody. Ťažko artikulovala, čo zdôvodňovala tým, že je chorá a má teplotu. Z artikulácie matky vzniklo podozrenie, že je opakovane pod vplyvom alkoholu. Dňa 24. 2. 2015 telefonicky oznámil starý otec, že matka je opakovane pod vplyvom alkoholu, v dome je nepokoj, hádky, útoky. Maloletého B. si berie k sebe do izby, núti ho spať aj napriek tomu, že nie je pre dieťa čas spánku. Maloletý už mal predchádzajúci deň teploty, bolo treba ísť s ním na ošetrenie. Matka starým rodičom nedovolí ísť s dieťaťom ku lekárke a ona sama s nimi odmieta ísť. Do telefónu sa vyjadрила, že dieťaťu nič nie je, pričom stará matka uvádzala, že maloletému podávala lieky na zníženie teploty. Detská lekárka vzhľadom na situáciu dieťaťa navrhla hospitalizáciu na detskom oddelení, kde sa maloletý nachádza. Ošetrenie dieťaťa nebolo možné vykonať a do domácnosti bola privolaná hliadka, pretože matka fyzicky napádala starých rodičov, vulgárne sa vyjadrovala, bola agresívna. Maloletého B. sotila tak, že padol cez posteľ. Vzťah medzi matkou a jej rodičmi je dlhodobo konfliktný. Nezhody vyplývajú zo sústavného požívania alkoholu matkou i z osobnostných čŕt. Maloletý B. je dlhodobo svedkom hádok a fyzických útokov medzi matkou a starými rodičmi, i zásahov polície v domácnosti. Konanie matky voči maloletému je dlhodobo nezodpovedné. Požívaním alkoholu dieťa ohrozuje, nedáva mu pozitívne vzory správania a komunikácie, zanedbáva výchovu a starostlivosť. Otec dieťaťa nežije s matkou v spoločnej domácnosti, ich vzťah je konfliktný, neusporiadaný. K výchove a starostlivosti o deti sa otec správa nezodpovedne, pasívne. Keďže výchovné prostredie maloletého B. je naliehavo potrebné stabilizovať a vytvoriť kľudné a bezpečné prostredie pre jeho zdravý vývoj, navrhol kolízny opatrovník odovzdať maloleté dieťa predbežným opatrením do ústavnej starostlivosti detského centra.

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19. 1. 2015 súd nariadil predbežné opatrenie a uložil L. nemocnici A. O., prostredníctvom kolízneho opatrovníka, odovzdať maloletého M. K. do ústavnej starostlivosti V. R. Z. P.. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že konanie o nariadenie predbežného oparenia vo vzťahu k maloletému B. K. nebolo začaté, keďže neboli naplnené zákonom stanovené podmienky na predbežnú úpravu pomerov k tomuto dieťaťu. Nebolo ani osvedčené odmietnutie starostlivosti starých rodičov k maloletému B.. Súčasne vo výroku súd vyhlásil, že začína konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým M. K., nar. XX. X. XXXX a nad maloletým B. K., nar. XX. X. XXXX, ako aj konanie o určenie výživného na maloleté deti.

Uznesením Okresného súdu súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 23. 2. 2015 , č. konania 5P/9/2015-6 súd spojil na spoločné konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi s konaním o návrhu starých rodičov maloletých detí na zverenie maloletého B. K. do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Z návrhu starých rodičov doručeného súdu 10. 2. 2015 bolo zistené, že maloletý B. B. e v starostlivosti starých rodičov dlhodobo. Jeho rodičia si ho berú len sporadicky. Starým rodičom záleží na obidvoch vnúčatách, no maloletý M. je ešte veľmi malý, odkázaný na 24 hodinovú starostlivosť a tú si netrúfajú zabezpečovať vzhľadom na vek a zdravotný stav starí rodičia. Avšak maloletý B. vyrastal v domácnosti starých rodičov, cíti sa u nich ako doma a chce sa o neho naďalej starať. Rodičia dieťaťa žijú neusporiadaným životom, správajú sa nezodpovedne a požívajú alkohol. Matka má viaceré zdravotné problémy, opakovane bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení L. G. L. M.. Starí rodičia obývajú rodinný dom, kde majú vytvorené podmienky aj pre starostlivosť o maloletého B.. Navrhujú preto, aby súd zveril maloletého B. K. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom. Súčasne navrhli uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa k rukám starých rodičov.

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 6. 3. 2015, č. k. 7P/2/2015-116 súd predbežne zveril maloletého B. K. do starostlivosti starých rodičov navrhovateľov v 1. a 2. rade a uložil povinnosť obidvom rodičom platiť výživné v nevyhnutnej miere 27 eur mesačne, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca od 9. 3. 2015 obidvom rodičom platiť výživné na každé z detí od 9. 3. 2015.

Uznesením Okresného súdu Litovský Mikuláš č. k. 7P/2/201 zo dňa 24. 3. 2015 súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia matke a otcovi maloletých detí.

Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol zveriť maloletého B. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov v 1. a 2. rade, ktorí sú jeho starými rodičmi a rodičov zaviazat' primeraným výživným. Maloletého M. navrhol zveriť do ústavnej starostlivosti s tým, že bude v čo najväčšej možnej miere zachovaný kontakt súrodencov prostredníctvom starých rodičov návštevami maloletého M. v zariadení. S rodinou dlhodobo pracujú od roku 2013. V roku 2013, keď bola matka detí hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení, v tom čase tehotná, bolo konfliktné spolužitie navrhovateľov - starých rodičov a matky, kolízny opatrovník ponúkol matke možnosť ubytovania s dieťaťom v krízovom stredisku v O. R.. Z dôvodu porušenia predpisov (matka tam pobudla približne 2 hodiny) odišla zo zariadenia a dieťa ponechala u navrhovateľov v 1. a 2. rade. Po narodení maloletého M. prišlo obdobie, kedy matka začala požívať alkohol a striedali sa stavy, keď sa dokázala postarať o dieťa a keď bolo dieťa ohrozené na živote. Matka nie je schopná zodpovedne zabezpečiť starostlivosť o deti a príčinou je jej nedisciplinovanosť, pokiaľ ide o konzumáciu alkoholu. V takomto stave sa stáva nezodpovednou, neovládnuteľnou, nevie prestať piť, slušne sa správať a komunikovať. Deti vystavuje stresu aj ohrozeniu na živote. Na matku bolo podané trestné oznámenie. Kolízny opatrovník preto navrhol nariadenie výchovného opatrenia a to odborného psychiatrického poradenstva u MUDr. K., ktorá udelila súhlas s jeho realizáciou. Vo vzťahu k obidvom rodičom navrhol kolízny opatrovník výchovné opatrenie vo vzťahu k ich zodpovednosti ako rodičov a plnenia si z toho vyplývajúcich povinností.

Matka detí pred začatím súdneho pojednávania dňa 6. 3. 2015 matka detí uviedla, že by chcela, aby bol dočasne maloletý B. u jej rodičov - navrhovateľov v 1. a 2. rade. Bude sa snažiť, aby po čase bol prepustený maloletý M. z ústavnej starostlivosti. Koncom mesiaca odchádza do Nemecka, styk bude musieť nejakým obmedziť. Keď bude platiť byt, nebude môcť prispievať na výživné. Spraví si tretie dieťa a do toho jej nebude nik hovoriť. Lieči sa u psychiatricky MUDr. J. K. v L. I.. Bola u nej dvakrát, porozprávať sa. Nesúhlasila, aby sa lekárka rozprávala s jej rodičmi. Tabletky žiadne nepotrebuje. Boli jej dané lieky na ukludnenie, Diazepam. Pred dvoma mesiacmi vypovedala na policajnom orgáne v súvislosti s podaným trestným oznámením na jej osobu. Na liečenie by nešla, keďže ho nepotrebuje. Keď sa bude chcieť stretnúť s maloletým B., bude kontaktovať kolízneho opatrovníka, ktorý zabezpečí v súčinnosti so starými rodičmi stretnutie. Matka sa bude snažiť zarábať na byt, získať samostatné bývanie a potom si deti vezme. Piť alkohol nebude.

Otec detí pred začatím pojednávania dňa 6. 3. 2015 uviedol, že aktuálne nemá vytvorené podmienky pre to, aby sa o maloleté deti postaral.

Prokurátor navrhol zveriť maloletého B. do spoločnej náhradnej starostlivosti starým rodičom - navrhovateľov v 1. a 2. rade a zaviazat' platbou výživného obidvoch rodičov v minimálnom rozsahu. Vo vzťahu k maloletému M. navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť, zaviazat' rodičov povinnosťou platiť minimálne výživné. Súčasne navrhol uložiť rodičom primeranú lehotu na úpravu pomerov, aby sa mohli následne starať o maloleté deti. V prípade, že je možné realizovať výchovné opatrenie, navrhol obidvom rodičom uložiť ho.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa v 2.rade, listinami: správami kolízneho opatrovníka, policajných orgánov, lekáorskými správami, zistiac nasledovné:

Z písomného záznamu z osobného šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 9. 1. 2014 bolo zistené, že na číslo 158 bola privolaná hliadka v Liptovskom Hrádku, ktorá bola požiadaná, aby matke dala vykonať dychovú skúšku. Matka s tým súhlasila, nameraný alkohol v dychu predstavoval 2,6‰. Vzhľadom na prítomnosť alkoholu matka súhlasila s hospitalizáciou maloletého M. na detskom oddelení L. nemocnice s poliklinikou v L. M.. Počas preberania dieťaťa boli prítomní aj príslušníci OO PZ. Uvedený záznam bol vyhotovený o 15.15 hod.

Z úradného záznamu z osobného šetrenia dňa 9. 1. 2015 o 12.30 hod Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, že matka detí ťažšie komunikovala, mala na ústach rúško, pretože je údajne chorá. S rodičmi je rozhádaná. Už jej nechcú pomáhať. Navrhli jej, aby maloletého M. dala do ústavu. Matka bola negatívne naladená. Vyvolávala rodičom a žiadala, aby jej išli pomôcť sa presťahovať. Rodičia odmietli. Matka detí si nezohnala peniaze, musí sa odsťahovať do 10. 1. 2015. Počas návštevy sa s maloletým M. vrátila matkina kamarátka z vonku. Malý bol uplakany, nervózny. Maloletý B. je u starých rodičov v V.. Otec detí bol v byte pred tromi dňami. Zobral si veci.

Zo zdravotnej dokumentácie maloletého M. K. (zápis zo dňa 4. 12. 2015) bolo zistené, že MUDr. K. K., detská lekárka, žiadala prijať dieťa na detské oddelenie, prinesené sociálnymi pracovníčkami, matka je v doma v ebrietnom stave, zrejme aj pod vplyvom psychofarmák, komunikácia s matkou sa nedá, rehydratácia, pokles hmotnosti, casus socialis.

Z písomnej správy L. nemocnice s poliklinikou M.. T. A. L. M., zo dňa 5. 12. 2014 adresované Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Odbor kriminálnej polície bolo zistené, že maloletý M. bol prijatý na detské oddelenie 4. 12. 2014, privezený pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Pri prijíme bolo konštatované, že dieťa má veľký úbytok telesných tekutín - podľa udania obvodnej detskej lekárky schudol za 3 týždne 250 g (zdravé dieťa toľko asi priberie), mal zaparený zadok a podpazušia. Vonkajšie ani vnútorné znaky telesného týrania neboli konštatované. Prijímajúca diagnóza bola dehydratácia ťažkého stupňa. V prípade neposkytnutia pomoci a primeranej starostlivosti by jeho stav bol v priebehu najbližších 24 hodín kritický až hraničiaci so smrťou. Hneď po prijíme mu bola zavedená infúzna liečba, ošetrovanie kože a podanie veku primeranej stravy - mlieka. Pri prijíme mal hmotnosť 4 180 g, na druhý deň doplnením telesných tekutín sa jeho hmotnosť zvýšila na 4 730 g. Poškodenie zdravia v jeho prípade je dej reverzibilný a nemal by zanechať žiadne následky. Vyšetrením moču dieťaťa sa nepotvrdili žiadne omamné látky. Na novorodeneckom oddelení bol zachytený v moči diazepam - zjavne prešiel placentou.

Zo Zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 5. 12. 2014 bolo zistené, že na matku maloletých detí bolo podané trestné oznámenie na L. W. (matku detí) vo veci podozrenia zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Úrad má rodinu evidovanú z dôvodu signalizácie požívania alkoholu matkou a zanedbávania starostlivosti o deti. Do domácnosti matky bol vyslaný výjazd hasičov aj štátnej polície, keďže sa nevedeli k matke dostať. Stalo sa, že matka neprišla na vyšetrenie s dieťaťom, následne bola matka aj dieťa hľadaní, pričom šlo o rizikového novorodenca.

Z dohody o riešení problému - zápisnica o priebehu riešenia problému zo dňa 12. 12. 2014 bolo zistené, že uvedeného dňa sa zúčastnili rodičia maloletých detí a starí rodičia maloletých detí zo

strany matky, u mediátorky. Predmetom sporu bolo zabezpečenie primeranej, riadnej a pravidelnej starostlivosti rodičov o maloleté deti za aktívnej účasti starých rodičov. Rodičia maloletých uviedli, že spôsob života zmenia a prispôbia sa tomu, aby mohli riadne a zodpovedne plniť svoje rodičovské povinnosti. Maloletý B. sa nachádza tohto času v starostlivosti starých rodičov. Rodičia podľa dohody mali zabezpečovať a dodržiavať pravidelný režim maloletého M. (kŕmenie, spánok, hygiena), pričom prevzali záväzok pravidelne sa zúčastňovať lekárske prehliadky a vyšetrení. Starí rodičia s maloletým B. budú vykonávať návštevy domácnosti matky a to dvakrát týždenne. Budú sa informovať o dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa dieťaťa. Matka navštívi s maloletým M. a svojím partnerom svojich rodičov v mieste ich bydliska jedenkrát za týždeň a tým je zabezpečovaný aj kontakt so starším synom.

Zo záznamu z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí ÚPSVaR Liptovský Mikuláš zo dňa 24. 2. 2015 bolo zistené, že matka bráni starým rodičom vo výkone starostlivosti o maloletého B., napáda ich aj fyzicky. Z úradného záznamu Obvodného oddelenia Policajného zboru Liptovský Hrádok zo dňa 24. 2. 2015, č.p.: ORPZ-LM-OPP4-130-001/2015 bolo zistené, že dňa 24. 2. 2015 bola privolaná hliadka, matka dieťaťa bola podrobená dychovej skúške na zistenie alkoholu, s pozitívnym výsledkom v prepočte 2,98 promile alkoholu v krvi. Na miesto bola privolaná pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, z dôvodu, že matka odmietla dať svojho syna na lekárske vyšetrenie jej rodičom. Do príchodu pracovníčky úradu sociálnych vecí sa matka správala voči rodičom arogantne, a to tak, že im vulgárne nadávala a ponižovala ich. Zo záznamu detskej lekárky MUDr. K. K. zo dňa 24. 2. 2015 bolo zistené, že žiada prijať dieťa na detské oddelenie s trvajúcim vírusovým infektom, u matky namerané údajne 3 promile a dieťa ňou bolo odhodené, spadlo za posteľ. Z prijímacej správy detského oddelenia NsP M. T. A. L.Ý. M. zo dňa 24. 2. 2015 bolo zistené, že dieťa bolo privezené sociálnymi pracovníkmi, vraj má do večera teploty, doma dávali anitpyretiká, ukazuje na bolesti bruška. V domácnosti bola spolu s nimi aj matka, znova v ebriete, odmietala prísť s dieťaťom. Podľa udania sociálneho pracovníka dieťa vraj spadlo na posteľ, matka do neho sotila. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 23. 2. 2015 bolo zistené, že maloletý B. je chorý, má teplotu. Matka berie maloletého k sebe do izby, nedovolí starým rodičom, aby sa o neho postarali. Starý otec uviedol, že situácia je neúnosná, dcéru pošle preč, ona nechce ísť bez dieťaťa. Z úradného záznamu zo dňa 24. 2. 2015 ÚPSVaR Liptovský Mikuláš bolo zistené, že telefonicky oznámil starý otec, že matka je stále pod vplyvom alkoholu, v dome je stále napätie, nepokoj, hádky, útočí na rodičov. Maloletého B. si berie k sebe do izby, nedovolí starým rodičom postarať sa o neho. Podľa vyjadrenia starých rodičov dieťa má teplotu, je treba ísť s ním na ošetrovanie, matka nechce a nesúhlasí s tým. Stará matka dala dieťaťu lieky od teploty. Matka je nervózna, agresívna, maloletého sotila tak, že spadol z váľandy, aj ho udrela. V dome je hádka, útoky, privolali hliadku polície, pretože matka ich ohrozuje.

Navrhovateľ v 2. rade vo svojej výpovedi uviedol, že je starým otcom maloletých detí zo strany detí. Odvtedy, ako rodičia nechodia do domácnosti starých rodičov, prostredie je výborné. Zvládajú s navrhovateľkou v 1. rade starostlivosť o maloletého B., ktorý im bol predbežným opatrením zverený do osobnej starostlivosti. Maloletý je spokojný. Pýta sa na rodičov. Ak sa ozvú telefonicky, kontakt je im umožnený. Osobné stretnutie je dohodnuté za súčinnosti s kolíznym opatrovníkom, môžu prísť, nie však pod vplyvom alkoholu. Od narodenia maloletého B. sa o neho s navrhovateľkou v 1. rade osobne starajú. Najskôr žili v spoločnej domácnosti s rodičmi maloletých detí, spolužitie však bolo konfliktné. Rodičia detí sa nechovali dobre. Boli požiadaní, aby opustili domácnosť. Ak si B. zobrali rodičia na nejaký čas, zakrátko museli starí rodičia pre neho prísť. Niekedy to trvalo doobedie, niekedy tri - štyri dni a už bolo zle. Medzi rodičmi detí boli ustavičné konflikty. Pre deti to nebolo vhodné prostredie. Maloletý B. si zvykol u starých rodičov. Príčinou konfliktov bol alkohol. Obidvaja rodičia detí sú konzumenti alkoholu. Z toho dôvodu bol opakovane kontaktovaný policajný orgán aj kolízny opatrovník. Doposiaľ pozitívna zmena zo strany rodičov nenastala. S navrhovateľkou sa snažili dohliadať na matku a jej starostlivosť aj o maloletého M.. Pod vplyvom alkoholu matka dieťaťa vykrikovala, že nemajú k nim chodiť. S prihliadnutím na vek navrhovateľov ako aj zdravotný stav, aktuálne by samostatne nezvládli starostlivosť o obidve deti, najmä vzhľadom na útlý vek maloletého M., o ktorého osobne sa starať je náročné. V V. nemajú žiadnych príbuzných, rodinu. Navrhovateľka nemá už svojich rodičov. Navrhovateľ má matku vo vyššom veku, otca nemá. So súrodencami sa nekontaktujú. Kontaktovali aj príbuzných otca detí, informovali ich o umiestnení maloletého M.. Požiadali o pomoc, v súvislosti so starostlivosťou aspoň o mladšie dieťa. Odozva nebola žiadna. S navrhovateľkou sú spôsobilí a vedia sa postarať o maloletého B.. Obidvaja vedia variť. V prípade ochorenia vedia sa postarať, detskou lekárkou je MUDr. K.. Obidvaja chodievajú s dieťaťom k lekárke, na vychádzky. Maloletý B. je evidovaný aj v urologickej ambulancii.

Absolvoval lekárske vyšetrenie v Žiline. Termíny lekárske návštev dodržiavajú. Maloletý je evidovaný aj u ortopéda v Žiline, do budúca je predpoklad operačného zákroku v súvislosti s hornou končatinou. V prípade hospitalizácie dieťaťa, navrhovateľ ostane s ním. Budú sa snažiť, aby sa zdravotný stav dieťa stabilizoval. Navrhovateľka je zamestnaná, pracuje striedavo na zmeny, následne má dva dni voľno. V uvedenom čase osobnú starostlivosť vykonáva navrhovateľ. Bývajú v dvojizbovom rodinnom dome s príslušenstvom. Majú plynové kúrenie, zabezpečenú teplú vodu, kanalizáciu. Maloletý B. spáva pri navrhovateľke. V obývačke má detskú izbu, kde sa hrá najradšej. Susedské vzťahy sú pozitívne. Otec sa s deťmi takmer nekontaktuje. Matka sa telefonicky kontaktuje, väčšinou komunikuje s navrhovateľkou. Kontakt s dieťaťom prirodzene umožnia. Maloletý je rád, keď s matkou telefonuje. Občas matka použije nevhodné slovo. V domácnosti majú prístroj na kontrolu alkoholu kvôli matke detí. Najväčším zdrojom problémov u matky je alkohol. Približne v období troch rokov sa prejavil tento závažný problém. Postupne sa to zhoršovalo. Matka detí má cukrovku, mala epileptické záchvaty. Kvôli ukľudneniu užívala Frontin. V súvislosti so zabezpečením pomoci pri starostlivosti o maloletého Martina sa budú snažiť informovať o možnostiach opatrovateľskej starostlivosti detí. Navrhovatelia v 1. a 2. rade uzavreli manželstvo v roku 1983. Navrhovateľ v 2. rade poberá invalidný dôchodok 292 eur mesačne. Navrhovateľka v 1. rade má príjem zo zamestnania približne 300 eur mesačne. Náklady spojené s bývaním pozostávajú z platby za plyn 120 eur mesačne, elektrinu 26,50 eur mesačne, platby za komunálny odpad 26 eur ročne. Maloletý B. má výdavky adekvátne veku na stravu, ošatenie, obuv. V prípade ochorenia je potrebné doplácať za lieky. Konzumuje bežnú stravu. Kупuje sa mu aj ovocie, zelenina. Na výživu dieťaťa rodičia neprispievajú. Povinnosti im nič nehovoria.

Z písomnej správy kolízneho opatrovníka maloletých detí zo dňa 20. 3. 2015 bolo zistené, že boli prešetrené osobné pomery v domácnosti rodičov, ktorí obývajú rodinný dom, je dvojizbový s kuchyňou a príslušenstvom. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná v čistote a poriadku. Maloletý B. má svoje lôžko na spanie, priestor na hranie, dostatok oblečenia i hračiek. V čase šetrenia bol spokojný, komunikatívny, ukazoval hračky. Bol primerane a čisto oblečený. Obidvaja starí rodičia uviedli, že bez pomoci by starostlivosť o obidve deti nezvládli. Aktuálne im nemá kto pomôcť, na matku detí sa spoľahnúť nemôžu. Maloletý M. vyžaduje 24 hodinovú osobnú starostlivosť. Starý otec je poberateľom invalidného dôchodku. Stará matka je zamestnaná, pracuje na dve zmeny. V čase jej neprítomnosti sa o maloletého B. stará starý otec. Matka detí odišla z domácnosti starých rodičov do Žiliny, kde sa teraz zdržiava. So starými rodičmi sa telefonicky denne kontaktuje, chce rozprávať s maloletým B., starí rodičia jej takýto kontakt umožnia. Ohľadom stretnutia s dieťaťom matka telefonicky kontaktovala kolízneho opatrovníka. Dohodli so starými rodičmi termín stretnutia 19. 3. 2015. Matka požadovala kontakt v rozsahu 2 - 3 hodiny, čo jej bolo prisľúbené. Dňa 19. 3. 2015 prišli sociálni pracovníci do domácnosti starých rodičov. Maloletý B. v matku očakával. Na dohodnutý čas 10.30 hod sa matka nedostavila. Starým rodičom nedvíhala telefón. O 11.00 hod telefonicky kontaktovali matku, ktorá uviedla, že cestuje zo Žiliny. V priebehu polhodiny mala byť prítomná. O 11.30 hod opakovane matku telefonicky kontaktovali, dvakrát telefón nezdvihla. O 11.40 hod telefón zdvihla a uviedla, že je v Liptovskom Hrádku, čaká taxík, o 15 minút príde. Matka komunikovala podráždene, opakovane uviedla, že je chorá, unavená, že v noci nespala. Matka prišla až o 11.55 hod v doprovode kamarátky. Zvíťala sa s B., doniesla mu sladkosti a poplašnú pištoľ. Už na pohľad sa matka javila byť opitá. Vzájomná komunikácia matky a starých rodičov bola nervózna a takou sa stala aj atmosféra v rodine. Matka chodila po dome, hľadala svoje lieky, zdravotné pomôcky, pýtala sa na financie. Uviedla, že vo večerných hodinách odchádza do zahraničia. Na súdne pojednávanie 24. 3. 2015 sa dostaví. Vzhľadom na stav matky (alkohol) ju sociálni pracovníci požiadali, aby spolu s nimi z domácnosti odišla. Matka uviedla, že býva v Žiline na ubytovni u kamarátky, presnú adresu nepozná. Otec detí uviedol kolíznemu opatrovníkovi, že sa nezdržiava na jednom mieste, prespáva u kamarátoch a známych na rôznych miestach. Nikde sa nezdržiava dlhodobo, preto nemôže oznámiť adresu na prešetrenie pomerov. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 18. 3. 2015 bolo zistené, že telefonicky bola kontaktovaná MUDr. K., psychiatricka v Liptovskom Hrádku, ohľadom možnosti poskytovať matke detí odborné psychiatrické poradenstvo, lekárka uviedla, že môže takéto poradenstvo poskytovať.

Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš bolo zistené, že matka poberala rodičovský príspevok do februára 2015 vo výške 190,90 eur mesačne (v mesiaci január 2015 poberala 189,60 eur, v roku 2014 od januára do júla 203,20 eur mesačne, v septembri a novembri 190 eur mesačne a v októbri a decembri 189,60 eur mesačne).

Z písomnej správy V. R. Z. P. zo dňa 11. 3. 2015 bolo zistené, že maloletý M. je umiestnený v profesionálnej rodine ústavného zariadenia. O dieťa je riadne postarané. Sú naplnené všetky jeho potreby. Zdravotný stav je dobrý, je sledovaný detským lekárom. Je objednaný na potrebné odborné vyšetrenia (neuroológ, kardiológ). Matka dieťaťa navštívila maloletého M. v zariadení 19. 2. 2015 a 9. 3. 2015. Ďalšie návštevy dieťaťa má umožnené, telefonicky si dohodne termín.

Z písomnej správy L. nemocnice s poliklinikou zo dňa 19. 3. 2015 bolo zistené, že matka detí bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení L. nemocnice s poliklinikou: 14. 3. - 21. 3. 2013 z dôvodu poruchy správania v ebriéte, po prijatí výrazne pod vplyvom alkoholu, úzkostné obavy, že odpadne, hyperglykémia - neskôr diagnostikovaná cukrovka (diagnóza poruchy správania v opilosti), liečba a doporučenia: benzodiazepíny, inzulín, vitamíny, pokračovať v ambulantnej psychiatrickej liečbe, hlásiť sa v diabetologickej ambulancii; 24. 3. - 27. 3. 2014 prijatá pre poruchy správania v opilosti (4. mesiac gravidity) po slovnom aj fyzickom konflikte s rodičmi, nutná asistencia polície, diagnóza poruchy správania v opilosti, liečba a doporučenie: pre tehotenstvo farmakoterapia nepodávaná, doporučenie hlásiť sa v poradni pre rizikové tehotenstvo, opakovaný dohovor k úplnej abstinencii; 1. 4. 2014 z dôvodu poruchy správania v opilosti s heteroagresivitou, diagnóza poruchy správania v ebriéte/rehospitalizácia v krátkej dobe počas gravidity opäť konzum alkoholu, liečba a doporučenia: motivovaná k protialkoholickému liečbe, túto odmietla, chronická terapia - inzulín; 19. 1. 22. 1. 2015 prijatá pre poruchy správania v opilosti, heteroagresivitu, vyhrážanie sa rodičom zabitím, podpálením domu, RZP namerala v dychu 3 promile alkoholu, diagnóza poruchy správania v opilosti, liečba a doporučenia: inzulín, ponechaná na vytriezvenie, bez odvykacích prejavov doporučené pravidelné psychiatrické kontroly najbližšie o 2 - 3 týždne, vedená k abstinencii, inzulínoterapia; 16. 2. 2014 z dôvodu poruchy správania v opilosti, konflikt s rodičmi, ebiréta ťažkého stupňa, diagnóza poruchy správania v opilosti, liečba a doporučenie - ponechaná na vytriezvenie, na protialkoholickú liečbu nereflektuje, ani dlhšiu dobu liečbu na oddelení, odišla na negatívny reverz, doporučené ambulantné psychiatrické kontroly.

Z písomnej správy Mesta L. I. o povesti navrhovateľov v 1. a 2. rade bolo zistené, že bývajú v rodinnom dome, žijú v spoločnej domácnosti a starajú sa o ich štvorročného vnuka maloletého B. K.. O vnuka sa starajú príkladne. Nemajú so susedmi žiadne spory, ich správanie v mieste bydliska je dobré. Nie je o nich známe, že by požívali alkoholické nápoje. Často žiadali mestskú políciu o pomoc, keď im nezvládnuteľná dcéra pod vplyvom alkoholu robila doma problémy. Voči nim sa nevedelo žiadne správne konanie, mestskou políciou neboli prejednávani pre podozrenie zo spáchania priestupku.

Navrhovatelia v 1. a 2. rade nemajú záznam v registri trestov. Podľa lekárskeho správy zo dňa 12. 3. 2015 vyhotovených všeobecnou lekárkou MUDr. C.Í. K., sú telesne aj duševne spôsobilí k výkonu starostlivosti o maloleté dieťa. Z lekárskej správy MUDr. K. K. bolo zistené, že dieťa pre chorobu bolo v domácej liečbe u starej matky od 23. 3. 2015.

Z písomnej správy MUDr. J. K. zo dňa 23. 3. 2015 bolo zistené, že matka detí je evidovaná v psychiatrickej ambulancii.

Z uznesenia Obvodného oddelenia Policajného zboru zo dňa 18. 1. 2015 č. ČVS:ORP-54/LH/LM-2015 bolo zistené, že bolo začaté trestné stíhanie matky ako obvinenej za prečin ublíženia na zdraví, z dôvodu, že dňa 20. 11. 2014 fyzicky napadla L. O..

Z kópii listín zaslaných Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Liptovský Mikuláš odbor kriminálnej polície ČVS:ORP-470/1-VYS-LM-14 bolo zistené, že matka maloletých detí bola vypočúvaná v trestnej veci týranie blízkej a zverenej osoby. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Odbor kriminálnej polície zo dňa 9. 12. 2014 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Uznesením zo dňa 9. 2. 2015 bola ustanovená súdna znalkyňa za účelom zodpovedania otázok týkajúcich sa zdravotného stavu maloletého M. K.. Z výsluchu matky ako svedka pred policajným orgánom zo dňa 22. 12. 2013 bolo zistené, že maloletý B. B. e od narodenia u jej rodičov, ktorí sa o neho starajú. Kým maloletý M. podrastie, aby sa dala do kopy. Rodičom neprispievala finančne ničím. Kúpovala dieťaťu nejaké oblečenie, doniesla

jogurt. Maloletý Martin sa narodil zdravý. Počas tehotenstva nepila alkohol, sem-tam vypila radler alebo pivo, tvrdý alkohol nie, drogy nebrala. Brala Frontin na ukludnenie, čo je sedatívum. Na lekársku kontrolu s dieťaťom neprišla, lebo mala starostí vyše hlavy. Deň predtým vypila vodku, zo sedmičky asi pol litra. s otcom detí sa ustavične hádajú. Keď pila, tak vypila väčšinou pivo alebo vínnu striky alebo rum. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že matka detí má uzavretú dohodu o vykonaní práce v období od 25. 9. 2013 do 2. 9. 2014 v spoločnosti O.. B.. R. A..P..U..., C.. Vymeriavací základ predstavoval od 20 eur s výnimkou jedného mesiaca 42 eur. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na otca detí bolo zistené, že bol zamestnancom A. A. A..P..U..., L. I., Z. Y. XXX, v období od 2. 5. 2013 do 31. 10. 2013, vymeriavací základ 183,64 eur.

V súlade s ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd rozhodol aj v neprítomnosti rodičov maloletých detí, ktorí boli na súdne pojednávanie predvolaní. Matka žiadnym spôsobom svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila. Otec detí telefonicky ospravedlnil účasť na pojednávaní. Súhlasil, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti. Ústavné zariadenie, v ktorom sa nachádza maloletý M. ospravedlnilo svoju neprítomnosť na pojednávaní, súhlasili s rozhodnutím v ich neprítomnosti. Rozhodnuté bolo aj v neprítomnosti navrhovateľky v 1. rade, ktorá zabezpečovala starostlivosť o maloletého B. z dôvodu jeho ochorenia. Súd rozhodol prihliadajúc na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy, keďže preukázaný skutkový stav umožňoval vydať meritórne rozhodnutie a nebol zistený vážny dôvod odročenia pojednávania.

Podľa § 45 ods. 1 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rodine):

Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine:

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine:

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 1, 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov:

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine:

Maloleté dieťa možno zveriť od spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine:

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov:

Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov:

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 81 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov:

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov:

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd zveril maloletého B. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov v 1. a 2. rade, ktorí sú jeho starými rodičmi, keďže to vyžadoval záujem maloletého dieťaťa na jeho živote, zdravom a plnohodnotnom vývoji. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovatelia sa osobne starajú o maloletého, s ktorým majú vytvorený veľmi blízky a pozitívny citový vzťah. Súčasne osobne zabezpečujú riadnu starostlivosť o maloletého. Dieťa má u navrhovateľov vytvorené všetky podmienky pre svoj ďalší zdravý vývoj. Vo výchovnom prostredí navrhovateľov neboli zistené žiadne nedostatky. Naopak navrhovatelia sa snažili v rámci svojich možností dohliadať aj na starostlivosť matky o mladšie dieťa. Navrhovatelia sú spôsobilí zabezpečiť riadnu starostlivosť o matky o mladšie dieťa a jeho náležitý vývoj. Spĺňajú zákonom stanovené náležitosti pre zverenie dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, ktoré zaručujú, že túto osobnú starostlivosť budú vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Predbežným opatrením bol už navrhovateľom maloletý B. aj odovzdaný.

V konaní nebolo sporné, že obidvaja rodičia sa aktuálne nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii. Majú evidovaný trvalý pobyt M. L. I.. Nemajú zabezpečené štandardné bývanie, ako ani vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloleté deti. Rodičia majú dlhodobu vážne nezhody, ktoré vyústili do oddeleného žitia. Obidvaja konzumujú alkohol. Matka detí bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení nemocnice s diagnózou poruchy správania v opilosti, v kombinácii s heteroagresivitou. Podľa lekárskej správy na protialkoholickú liečbu nereflektuje. Je evidovaná v psychiatrickej ambulancii, sama však popiera potrebu liečby alkoholom a to akoukoľvek formou. Nadmerná konzumácia alkoholu bola preukázaná aj listinnými dôkazmi zadováženými prostredníctvom kolízneho opatrovníka (početné úradné záznamy o dlhodobejšom sledovaní rodiny s následnými zásahmi policajných orgánov), lekárskymi správami a písomnosťami orgánov činných v trestnom konaní. Matka je dôvodne podozrivá z trestného činu blízkej a zverenej osoby, vzhľadom na stav ohrozenia života a zdravia maloletého M., so zanedbaním osobnej starostlivosti a neposkytovania náležitej pomoci dieťaťu, ktoré sa ocitlo vo vážnom stave. Obidve maloleté deti boli predbežným opatrením vyňaté z osobnej starostlivosti matky, keďže ochrana života, zdravia a vývoja maloletých detí vyvažovala zásah do ich doterajšieho výchovného prostredia. Rodičia maloletých detí súhlasili so zverením maloletého B. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov (formou predbežnej úpravy). Na súdne pojednávanie sa nedostavili. Nepreukázali zmenu vo svojich osobných, bytových pomeroch. Boli preto naplnené zákonom stanovené podmienky pre náhradnú osobnú starostlivosť navrhovateľov v 1. a 2. rade o maloletého B.. Navrhovatelia budú zastupovať maloletého B. a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Vykonaným dokazovaním bolo tiež preukázané, že je daný zákonný dôvod na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým M., z dôvodu, že rodičia maloletého v súčasnej dobe nie sú spôsobilí zabezpečiť jeho každodennú osobnú starostlivosť potrebnú na uspokojovanie jeho potrieb, ako ani elementárnu ochranu života a zdravia dieťaťa. Svojim nezodpovedným správaním sa doposiaľ diskvalifikovali na výkon tejto osobnej starostlivosti. Keďže maloletému dieťaťu bolo potrebné poskytnúť bezprostrednú a rýchlu ochranu, nariadeniu ústavnej starostlivosti nemuseli predchádzať iné výchovné opatrenia. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletého nie je možné umiestniť do náhradnej osobnej starostlivosti. Príbuzní otca dieťaťa, ktorí boli informovaní navrhovateľom v 2. rade o ústavnej starostlivosti maloletého, nejavili žiaden záujem o poskytnutie spolupráce a akejkolvek pomoci. Navrhovatelia v 1. a 2. rade, ktorí sú starými rodičmi dieťaťa, aktuálne s poukazom na útlý vek dieťaťa, ako aj vzhľadom na svoj zdravotný stav a vek, sa zatiaľ neodvážili prevziať výkon osobnej starostlivosti aj o maloletého M., čo do budúcnosti nevyklúčili. Naopak, v spolupráci s kolíznym opatrovníkom sa budú snažiť hľadať riešenia za účelom pomoci pri výkone osobnej starostlivosti za spolupráce tretích osôb (napr. prostredníctvom opatrovateľskej služby). Navrhovatelia v 1. a 2. rade majú úprimný záujem o kontaktovanie sa s maloletým M., aj za účelom zabezpečenia rozvíjania súrodeneckého vzťahu maloletých detí. Keďže nebola zistená žiadna osoba, ktorá by v súčasnej dobe mohla vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa, nariadená ústavná starostlivosť sleduje legitímny cieľ a to ochranu života a zdravia maloletého dieťaťa, ktorý vyvažuje zásah odňatím dieťaťa z výchovného prostredia rodiča. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, pre ktoré žiaden z rodičov nie je spôsobilý zabezpečiť starostlivosť o deti, súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov.

V rozhodnutí o nariadení ústavnej starostlivosti, súd súčasne uložil rodičom, keďže je v záujme dieťaťa zachovávanie a posilňovanie prirodzených rodinných väzieb, lehotu jedného roka na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o dieťa. Matka predniesla do zápisnice pred súdom, že v prípade zlepšenia pomerov, o ktoré sa bude snažiť, bude mať záujem o zverenie detí do svojej osobnej starostlivosti. Obidvaja rodičia musia zmeniť svoje doterajšie správanie, predovšetkým svoj nezodpovedný prístup k plneniu si rodičovských povinností, návyky v súvislosti s konzumáciou alkoholu, aj za pomoci odborníkov. Predovšetkým matka detí, ktorá bola opakovane hospitalizovaná pre uvedený problém vrátane straty sebakontroly. Bude potrebné zabezpečiť riadne bývanie, vhodné pre výkon osobnej starostlivosti pre obidve deti a plniť si aj vyživovaciu povinnosť. Je potrebné zdôrazniť, že len podstatná a stabilná zmena pomerov na strane rodičov odôvodňuje zmenu nariadenia ústavnej starostlivosti.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariadil náhradnú osobnú starostlivosť, ako aj ústavnú starostlivosť, uložil rodičom prispievať na výživu maloletých detí, a to minimálnou výškou výživného podľa § 62 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti ako aj majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť aspoň v minimálnom rozsahu. Z dôvodu nepreukázania skutočnosti, že rodičia detí majú pravidelný príjem umožňujúci platiť vyššie výživné, bol daný dôvod na úpravu vyživovacej povinnosti platiť výživné vo výške minimálneho výživného. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča. V prípade zmeny pomerov možno podať návrh na zmenu tohto rozhodnutia. Platobným miestom sú v prípade náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa v 1. a 2. rade a v prípade ústavnej starostlivosti je to ústavné zariadenie. Výživné bolo priznané od právoplatnosti výroku tohto rozhodnutia o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a ústavnej starostlivosti (do uvedenej doby bolo súdnym rozhodnutím nariadené rodičom platiť výživné v nevyhnutnej miere).

Z dôvodu, že rodičia sa nezúčastnili súdneho pojednávania a neprejavili záujem o riešenie úpravy stretávania sa s deťmi, nebol daný dôvod na úpravu stretávania súdnym rozhodnutím. V prípade záujmu rodičov, môže ktorýkoľvek z nich podať návrh na úpravu styku na súd. V rámci mimosúdnej dohody sa stretávanie v počiatočnej fáze môže uskutočniť za súčinnosti kolízneho opatrovníka, ktorý prejavil ústretovosť a prvé stretnutie sa aj zrealizovalo. Problémom však bola opäť konzumácia alkoholu zo strany matky a jej nedostavenie sa v dohodnutý čas na stretnutie. Uvedené správanie matky bráni realizácii stretnutia. Je nevyhnutné, aby matka rešpektovala presne dohodnutý termín stretnutia, vrátane časového obdobia, vzhľadom na vek dieťaťa a jeho denný režim, ako aj možnú emocionálnu ujmu a nepriaznivé následky na psychiku dieťaťa v prípade neposkytovania potrebnej súčinnosti. Je potrebné zdôrazniť, že matka na stretnutie s dieťaťom sa má dostaviť v triezvom stave bez vplyvu alkoholu.

V záujme maloletých detí a ich rodičov bolo uloženie výchovných opatrení obidvom rodičom, vzhľadom na porušovanie ich povinností vyplývajúcich ich z rodičovských práv a povinností. Obidvom rodičom bolo preto uložené odborné poradenstvo na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, referát poradensko-psychologických služieb, za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať o výkone rodičovských práv a povinností, vzájomne ako aj so starými rodičmi obsahu osobnej starostlivosti a výchovy detí, s cieľom naučiť sa zodpovednému a výkonu rodičovských práv a povinností. Súčasne matke detí bola uložená povinnosť podrobiť sa odbornému psychiatrickému poradenstvu v ambulancii MUDr. J. K., u ktorej je matka aj evidovaná. Lekárka udelila súhlas s poskytnutím odborného poradenstva, zameraného na riešenie diagnózy, pre ktoré bola matka dieťaťa opakovane hospitalizovaná (poruchy správania v opilosti v spojení s agresivitou).

Súd hodnotí účinnosť výchovných opatrení po uplynutí stanoveného obdobia jedného roka. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. V prípade pokračovania problémového správania sa rodičov, rodičia sa vystavujú negatívnym následkom svojho správania v podobe možnosti obmedzenia alebo pozbavenia rodičovských práv, prípadne zákazu styku.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti, najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, v súčinnosti s kolíznym opatrovníkom a ústavným zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené, na základe písomných správ.

Podľa § 37 ods. 5, 6 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení a hodnotí ich účinnosť, v súčinnosti s označenými subjektmi. Vzhľadom na potrebu hodnotenia aj výkonu náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľmi v 1. a 2. rade (najmä výkon osobnej starostlivosti o dieťa, kontaktovanie súrodencov detí s rodičmi) bolo uložené navrhovateľom podávanie písomných správ o výchove ich osobnej starostlivosti.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak podľa jeho výsledku konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.